

novoles

21. februarja 1979

LESNI KOMBINAT NOVO MESTO – STRAŽA

GOSPODARJENJE V LETU 1978

PRED NAMI JE IZREDNA ŠTEVILKA NAŠEGA GLASILA. NAMENJENA JE INFORMIRANJU DELAVCEV O ZAKLJUČNEM RAČUNU TOZD IN DO ZATO NAJ BI SE Z NJO SEZNANIL VSAK DELAVEC. LE DOBRO SEZNANJENI SE BOMO DELAVCI LAHKO VKLJUČEVALI V RAZPRAVO O GOSPODARJENJU IN POSLOVANJU O PRETEKLEM LETU IN GA KRITIČNO OCENILI.

LETO 1978 JE V MARSICEM PREOKRETNICA TAKO ZA DO V CELOTI KOT ZA NJENE TOZD. V PRETEKLEM LETU SMO SPREJELI VRSTO SAMOUPRAVNIH SPLOŠNIH AKTOV, KI POMENIJO NE SAMO ČISTEJŠE IN PRAVIČNEJŠE DRUŽBENO EKONOMSKE ODNOSI MED TEMELJNIMI ORGANIZACIJAMI, TEMVEČ V MARSICEM NOV NAČIN OBRAVNAVANJA DELA IN DELAVCA. MORAMO REČI, DA JE ZAKLJUČNI RAČUN ZA LETO 1978 ODRAZ NOVIH SAMOUPRAVNO DOGOVORJENIH NAČEL IN DA POTRJUJE, PREDVSEM KAR ZADEVA RAZPOREJANJE ČISTEGA DOHODKA, PRAVILNOST LE-TEH. GOSPODARJENJE JE POSTALO Z ZAKONOM O ZDRUŽENEM DELU NEODTUJLJIVA PRAVICA IN DOLŽNOST VSAKEGA DELAVCA. TO PA LAHKO RESNIČNO POSTANE SAMO, ČE JE DELAVEC DOBRO INFORMIRAN IN SE ZNA PRAVILNO ODLOČATI. KER JE GOSPODARJENJE ZELO KOMPLEKSNO IN PREPLETENO, JE PRAV, DA IZLUŠČIMO V NJEGOVEM OBRAVNAVANJU TISTE PODATKE, KI OMOGOČAJO RAZUMEVANJE IN OCENO VSEH DRUGIH SESTAVIN GOSPODARJENJA. NAMEN TEGA POROČILA JE PRAV TA' DA IZLUŠČIMO TISTE KAZALCE, KI OMOGOČIJO KOMPLEKSNO OCENO GOSPODARJENJA.

INFORMACIJA, KAKRŠNA JE PRED VAMI, JE OBLIKOVNO IN VSEBINSKO NOVA IN PRVA TE VRSTE. PREDSTAVLJALA NAJ BI TRAJNO OBLIKO OBVEŠČANJA DELAVCEV O GOSPODARJENJU IN POSLOVANJU NE SAMO OB KONCU LETA, TEMVEČ TUDI MED LETOM. UPAMO, DA JE DOVOLJ POENOSTAVLJENA, NARAVNA IN RAZUMLJIVA.

TOZD TPI

1. S planom za leto 1978 smo si delavci v TOZD TPI in žaga Soteska zadali predvsem dva osnovna planska cilja in sicer:

— v proizvodnji plastificiranih iveric v največji možni meri izkoristiti strojne kapacitete (obratovanje v 3 izmenah in 11 prostih sobotah) ter tako izdelati 500.000 m² plastificiranih iveric.

— investicijo (obnovo) žage čimprej zaključiti in od avgusta naprej v njej proizvesti 5.520 m³ jelovega žaganega lesa.

Z dodatnimi ukrepi za izboljšanje rezultatov dela (povečanje dohodka) smo si zastavili še za 5 % povečati proizvodnjo plastificiranih iveric in ustvariti prihranke na surovinah in re-promaterialu za 1 %. Zastavljene cilje pa sedaj po zaključku leta 1978 ocenjujemo takole:

1. 1. Proizvodnja plastificiranih iveric je bila po količini večja za 9,1 % (izpolnitev plana 109,1 %). Izdelali smo 545.587 m² tega proizvoda in s tem izpolnili in presegli še plan dodatnih ukrepov za 4,1 %. Vendar to ni bilo lahko doseči. Z obstoječo delovno silo in proti koncu leta delno še s pomočjo delavcev iz TOZD TVP smo še večkrat organizirali proizvodnjo na proste sobote in celo nedelje. Naj bo omenjeno še to, da smo v letu 1977 proizvedli

462.073 m² tega proizvoda, v letu 1978 pa 545.587 m². To je za 83.514 m² ali 18,1 % več. Ocena je: Velika pripravljenost vseh delavcev za delo je dala tudi dobre rezultate dela.

1.2. Proizvodnja žaganega lesa v letu 1978 sploh ni stekla, ker obnova žage ni bila zaključena. Pričakovati je, da bo žaga začela poskusno obratovati proti koncu februarja tega leta. Kje iskati vzroke zato, da nam je v preteklem letu izpadla celotna planirana količina žaganega lesa, ki predstavlja 15,3 % letnega plana TOZD? Vzroki bi bili predvsem tile: gradbena dela za obnovo žagalnice so se začela z zakasnitvijo (začetek 3. 4. 1978), kar je delno tudi posledica počasi pripravljene dokumentacije za investicijo (investicijska služba v Novolesu, Biro za lesno industrijo Ljubljana itd.). Zataknilo se je pri sklepanju pogodb z domačimi proizvajalci strojne opreme, dogovorjeni pogodbeni rok za dobavo opreme 10. 8. 1978 je bil uresničen šele v začetku decembra. Zato je nastal popoln izpad planirane proizvodnje žaganega lesa in s tem tudi za omenjenih 15,3 % manjša proizvodnja v TOZD. Ocena je: zelo slab odnos večine tistih, ki smo ali so bili zadolženi za pripravo in izpeljavo rekonstrukcije žagalnice, do dela in zadolžitve, ter

izpolnjevanja pogodb in rokov (izjema je tudi dobavitelj strojne opreme in izvajalec gradbenih del).

2. Obravnavanje obeh popolnoma drugačnih in ločenih proizvodenj v TOZD sta zaradi prav nasprotujočih si gibanj v letu 1978 (ker je bila ena od teh zelo uspešna, druga popolnoma neuspešna), tudi v tem smislu vplivali na dosežene rezultate, pričakovanja in želje cele TOZD. Bistveno važno pa je, da je mnogo vplivnejša proizvodnja plastificiranih iveric (pribl. 85 % vpliv na zastavljeni plan) dala zelo dobre rezultate in je tako skoraj v celoti pokrila izpad vseh rezultatov dela iz proizvodnje žaganega lesa. Rezultati uspešnosti gospodarjenja v celi TOZD so torej približno enaki pričakovanjem.

Kljub temu, da smo fizični obseg planskih ciljev za leto 1978 v TOZD dosegli samo z 32,4 %, pa je celotni dohodek skoraj dosežen, saj je izpad samo 0,6 %. To je predvsem na račun večje in hitrejše možnosti ustvarjanja večje vrednosti proizvodnje v proizvodnji plastificiranih iveric kot pri proizvodnji žaganega lesa. Da so porabljena sredstva za delo precej nižja kot je predvideval plan, je največ zaradi vpliva dosežene fizične proizvodnje. Dohodek je soraz-

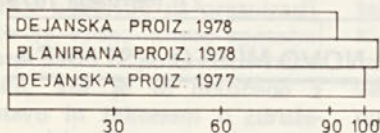
merno dober in je večji od planskega za leto 1978, pa tudi od dejanskega v letu 1977. Vpliv na večji dohodek pa izvira predvsem iz dobrega gospodarjenja s porabljenimi sredstvi za delo. Najvažnejše pri vsem tem pa je to, da smo ustvarili za pribl. 10 % večji čisti dohodek kot smo si ga zastavili.

3. V želji, da si postavimo čistejšje temelje za gospodarjenje, smo si v preteklem letu postavili veliko ciljev. Te cilje smo uresničevali s pripravami in sprejetjem mnogih samoupravnih aktov, ki urejajo dohodkovne odnose in druge samoupravne odnose ter delitev sredstev za osebne dohodke. Akte smo torej sprejeli, večji del vsebine teh aktov uporabljamo, so pa še nekatere ovire, da jih ne v popolnosti. Vzroki za to so predvsem tehnične narave in možnosti. Bistveno pomembno je, da imamo novo vrednotenje zahtevnosti dela, da imamo, kjer je le možno, vpeljane norme in enoto proizvoda, da delimo osebne dohodke po vloženem delu in nasploh poskušamo vpeljati in delati tako, kot nam narekuje nova ustava in zakon o združenem delu. To, kar smo na tem področju dosegli, nas ne bi smelo uspavati, kajti naš nadaljnji cilj je, da v samoupravnih odnosih uredimo res vse.

1. PROIZVODNJA

Fizični obseg proizvodnje v TOZD ni bil dosežen. Izpad je za 7,6 %. V popolnosti je izpadla proizvodnja žaganega lesa, ki je bila v planu za leto 1978 udeležena s 15,3 %. Vzrok za ta izpad je samo eden, in to:

uspešna, saj je večja za 45.587 m² (za 18,1 %). S tolikšnim povečanjem v tej proizvodnji je bilo nadoknadeno 50 % kompletnega izpada proizvodnje žaganega lesa. Večja proizvodnja plastificiranih iveric je bila do-

VREDNOST PROIZVODNJE PO CENAH ZA LETO 1978

nedokončana investicijska izgradnja žagalnice, ki bi po planu morala začeti s poskusno proizvodnjo v avgustu. Mnogo večji planski vpliv (84,7 %) je imela proizvodnja plastificiranih iveric, ki pa je bila zelo

sežena zaradi velike izrabe možnega delovnega časa in strojne opreme (3-izmensko delo skozi vse leto, obratovanje v 17 prostih sobotah in nedeljah) in večjo proizvodnjo po izmenah, t.j. večjo storilnostjo.

2. ZAPOSLENI IN IZKORIŠČANJE ČASA

ZAPOSLENOST IN IZKORIŠČANJE DELOVNEGA ČASA	LETO 1977		LETO 1978	
	Število (ure)	%	Število (ure)	%
DELO	147.691	81,0	131.325	81,4
DOPUSTI IN DRŽAVNI PRAZNIKI	20.400	11,2	18.004	11,2
BOLEZnine IN NEPLAČANI IZOSTANKI	14.347	7,8	12.100	7,4
ŠTEVILO ZAPOSLENIH	78		68	

Iz tabele je razvidno, da je bilo povprečno število zaposlenih v TOZD za 13 % manjše kot v letu 1977. Vzrok za zmanjšanje je prenehanje proizvodnje žaganega lesa zaradi požara v letu 1977.

Delavci iz te proizvodnje so bili zaposleni v TOZD Žaga Straža, ki je na ta račun obratovala v 3 izmenah.

Razlog za to, da je bilo učinkovitih ur v I. 1978 manj, je manjše število zaposlenih v TOZD.

Skupni delež učinkovitih ur v celotnem razpoložljivem času je v letu 1978 nekaj boljši oz. večji kot v preteklem obdobju.

Časa, porabljenega za državne praznike in letne dopuste, je bilo sorazmerno toliko manj kot delavcev. Delež boleznih in neplačanih izostankov se je zmanjšal za 5,2 %, kar ugotovno vpliva na boljše izkoriščanje delovnega časa. Naplačanih ali neopravičenih izostankov skoraj ni bilo.

V celoti je bil odnos do dela dober, ni opaziti nazadovanja, temveč rahlo izboljšanje

stanja v primerjavi s preteklimi obdobji.

4. GOSPODARJENJE Z MATERIALOM

Iz razpredelnice je razvidno, da je bila za dejansko proizvodnjo v letu 1978 planirana poraba nekaj višja kot je bila dejanska poraba. Torej so bili ustvarjeni prihranki v višini 243.000 din, kar predstavlja 0,5 % prihranek. To pa ni bilo enakomerno za vse vrste materialov in so tudi primeri, kjer je poraba prekoračena. Do prekoračitve je prišlo pri porabi ivernih plošč. Normativ 0,0153 m² je bil prekoračen in je dejanska poraba 0,0155 m² za m² proiz-

GOSPODARJENJE Z MATERIALOM

VRSTA STROŠKA	PLAN 1978	DEJANSKO 1978	ODSTOP. 000 DIN	INDEKS
-SUROVINE	22.482	22.903	-421	101,9
-MATERIAL	22.774	22.244	+530	97,7
-MATERIALNI DEL FIKSNIH STROŠKOV	3.133	2.999	+134	95,7
SKUPAJ	48.389	48.146	+234	99,5

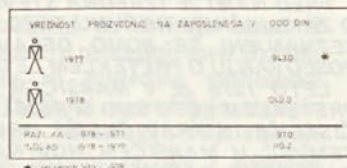
OBSEG IN VREDNOST PROIZVODNJE

1	2	3	4	5	6	7
NAZIV PROIZVODA	ENOTA MERE	DEJAN. PROIZV. 1977	PLAN. PROIZV. 1978	INDEKS 4:3	DEJAN. PROIZV. 1978	INDEKS 6:4
PREDALI	m ²	434.908	500.000	115,0	525.400	105,1
ŽLI	m ³	5.809	5.520	95,0	/	/
VREDNOST PROIZVOD.	DIN	73.552	76.477	103,9	70.702	92,4

* po cenah v letu 1978

3. PRODUKTIVNOST

Produktivnost na zaposlenega delavca se je v letu 1978 proti letu 1977 močno povečala. Vpliv zmanjšanja števila delavcev in neproizvajanje žaganega lesa ni bistveno omembe vredno, ker tudi vrednost te proizvodnje predstavlja visoko proizvodnjo na zaposlenega delavca. Vedeti pa moramo, da se z začasno ukinitvijo žagarske proizvodnje število zaposlenih v režiji ni bistveno zmanjšalo (za 7 %). Torej odpade vseh okoli 10 % in še nekaj več (večja TOZD-ova režija na samo proizvodnjo plast. iveric) povečanja produktivnosti na delavce v proizvodnji plastificiranih iveric. Ta visoka raven produktivnosti je bila sicer po mesecih nihajoča, največja v prvih 4 in zadnjih 3 mesecih leta, najmanjša pa v juliju in avgustu. Praktično je bila obremenitev za vse delavce v proizvodnji plastifici-

ranih iveric v letu 1978 v primerjavi z nekaterimi TOZD Novolesa in zunaj njega dosti večja, lahko bi rekli prevelika, zato ni pričakovati še kakšnega povečanja v prihodnjem obdobju. V letu 1978 je bilo v 819 izmenah proizvedenih 5.349.000 tm proizvodov plastificiranih iveric. Iz tega sledi, da je v povprečju vsaka izmena (8 ur) izdelala 6.530 tm, kar je več kot je poprečje za državo proizvajalko naše tehnologije, t.j. Zah. Nemčijo, ki je bila doslej najmočnejša po storilnosti in produktivnosti v tej vrsti proizvodnje.

zijsko nepravilno izdelanih profilov (škart in reklamacije). Splošna ugotovitev za porabo surovin in materialov bi bila, da so bila prizadevanja za manjšo porabo, vendar pri porabi ivernih plošč ni bilo uspeha. Pri materialnem delu fiksnih stroškov pa z ozirom na to, da fizični obseg proizvodnje ni bil dosežen, tudi poraba tega ne bi smela biti večja kot omenjeni fizični obseg.

Poraba bi lahko bila le v višini 92,4 %, dejanska pa je 95,7 %, t.j. za 3,3 % prekoračitev, ne pa kot je v tabeli prikazano, da je celo prihranek za 134.000 din. Ugotovitev je, da je bila temu delu stroškov posvečena premajhna pozornost. Celotni rezultat gospodarjenja z materiali pa nam pokaže, da so vendarle ustvarjeni prihranki, čeprav minimalni, v vrednosti 234.000 din ali 0,5 % in se ocenjujejo kot zadovoljivi.

prihodek

Celotni prihodek je v denarni obliki izražena vrednost proizvodov, prodanih na trgu. Celotni prihodek je rezultat dela, vgrajenega v izdelke in uspešnosti gospodarjenja in upravljanja z materialnimi sredstvi za delo. Je rezultat poslovne uspešnosti TOZD.

materialni stroški, amortizacija

Sestavine ustvarjenega prihodka so materialni stroški, amortizacijski stroški, dohodek in čisti dohodek. Od prihodka odštejemo najprej stroške za porabljeni material in amortizacijska sredstva. Razliko predstavlja dohodek temeljne organizacije. Obseg ustvarjenega dohodka in primerjavo z dohodkom leta 1977 prikazuje tabela A.

dohodek

Dohodek razporejamo za skupne in splošne družbene potrebe, določene z zakonom, sprejete s samoupravnimi sporazumi in dogovorjene na podlagi pogodbenih ali drugačnih obveznosti. Iz dohodka poravnamo najprej obveznosti do temeljnih organizacij, ki opravljajo dejavnosti izobraževanja, kulture, znanosti in druge dejavnosti skupnega pomena, obveznosti do delovne skupnosti strokovnih služb, zakonske obveznosti (davek na dohodek in druge) ter pogodbene in druge obveznosti (članarine in prispevke združenjem, premije za zavarovanje družbenih sredstev itd.). V tabeli B so prikazane nekatere pomembnejše obveznosti TOZD, ki smo jih poravnali iz dohodka.

svobodna menjava - SIS, - DSSS z akonske obveznosti

pogodbene obveznosti

čisti dohodek

Ko odštejemo od dohodka vse zgoraj naštetih obveznosti, ostane čisti dohodek (ČD). Čisti dohodek je osnova za ustvarjanje rezerv, sredstev za razširitev materialne osnove dela (akumulacije), razporejanje sredstev za osebne dohodke (iz živega in minulega dela) in sredstev za skupno porabo. Pri razporejanju čistega dohodka upoštevamo naslednje osnove:

osnove za razporejanje ČD

- opravljeno živo delo
- uporabljen sredstva za proizvodnjo (minulo delo)

sredstva rezerv

Osnove za razporejanje čistega dohodka so prikazane v tabeli C.

načela razporejanja ČD

Najprej razporedimo iz ČD sredstva rezerv, kot to določa zakon. Tako zmanjšani ČD razporejamo po načelih iz našega samoupravnega sporazuma o razporejanju dohodka in ČD:

a) izhodišče za razporejanje in razmerje med minimalnim osebnim dohodkom (min. OD) in minimalno akumulacijo (min. AK). ČD, ki zagotavlja le min. OD in min. AK je minimalni ČD (min. ČD).

b) v kolikor je ustvarjeni ČD večji od min. ČD, razporejamo relativno več za akumulacijo kot za osebne dohodke (OD).

c) kolikor večji je ČD v primerjavi z min. ČD, toliko večji je tudi delež za OD iz minulega dela. Če je dosežen le min. ČD, sredstev za OD iz minulega dela ni.

Čim večja je stopnja relativnega dohodka (razmerje med ČD in min. ČD), toliko več namenimo za akumulacijo in OD iz minulega dela. V tabeli D so označena merila, ki jih uporabljamo za proporcionalno razporejanje ČD, v tabeli E pa je prikazan postopek ugotavljanja stopnje relativnega dohodka. Na osnovi meril iz tabele D in stopnje relativnega dohodka (tabela E) izračunamo osnovo za proporcionalno povečanje vseh treh deležev, na katere razporejamo ČD. Osnova za proporcionalno povečanje teh treh deležev je seštevek min. OD, povečane akumulacije (iz tabele D) in OD iz minulega dela (iz tabele D). Iz primerjave ustvarjenega ČD in seštevka osnov ugotovimo koeficient za povečanje posamezne osnove, t.j. min. OD, povečane akumulacije in OD iz minulega dela. Razpoložljiva sredstva, ki jih razporejamo v te tri namene, so prikazana v tabeli G.

koeficient povečanja
1,526

RAZPOREDITEV PRIHODKA IN DOHODKA

CELOTNI PRIHODEK IN DOHODEK	1977 000 din	1978 000 din	ODSTOTEK POVEČANJA
A CELOTNI PRIHODEK	67 509	73 693	109
MATERIALNI STROŠKI IN AMORTIZACIJA	47 409	51 972	110
DOHODEK	20 100	21 721	108

PORAVNAVANJE OBVEZNOSTI IN DOHODKA	1977 000 din	1978 000 din	ODSTOTEK POVEČANJA
B SVOBODNA MENJAVA /SIS/	1 540	1 611	105
SVOBODNA MENJAVA /DSSS/	2 404	1 207	50
OBRESTI OD KREDITOV	993	1 068	108
ZAVAROVALNE PREMIJE	148	258	174
DRUGE OBVEZNOSTI	1 740	1 988	114
ČISTI DOHODEK	13 274	15 588	117

OSNOVE IN MERILA ZA RAZPOREJANJE ČD

OSNOVE ZA RAZPOREJANJE ČISTEGA DOHODKA	VREDNOST / 000 din /
VSA UPORABLJENA SREDSTVA	28 231
C SREDSTVA USTVAR Z DELOM DELAVC. V TOZD /LASTNA SRED./	19 762
MINIMALNA AKUMULACIJA /5% OD VSEH SREDSTEV/	1 412
MINIMALNO OVREDNOTENO DELO /MIN OSEBNI DOHODEK/	6 117

ČE JE ČD VEČJI KOT MINIMALNI ČD/STOPNJA RELAT. DOHODKA/	100	110	140	160	180	200
D JE OSNOVA ZA AKUMULACIJO NA VSA SREDSTVA	5%	5.4%	6.6%	7.4%	8.2%	9%
JE OSNOVA ZA OD IZ MINULEGA DELA IZ LASTNIH SREDSTEV	0%	0.6%	2.4%	3.6%	4.8%	6%

RAZPOREDITEV ČISTEGA DOHODKA

UGOTAVLJANJE STOPNJE RELATIVNEGA DOHODKA	MINIMALNA AKUMULACIJA	MINIMALNI OD	SKUPAJ
E MINIMALNI ČD	1 412	6 169	7 581
DEJANSKI ČD			15 045
STOPNJA RELATIVNEGA DOHODKA			198.5

O	S	N	O	V	E	OSNOVE SKUPAJ
MINIMALNI OD	POVEČANA AKUMULACIJA /IZ TABELA D/	OD IZ MINULEGA DELA /IZ TABELA D/				
5 169	2527	1166				

SREDSTVA ZA OD IZ ŽIVEGA DELA	SREDSTVA ZA AKUMULACIJO	SREDSTVA ZA OD IZ MINULEGA DELA
G MINIMALNI OD KOEFICIENT	AKUMULACIJA IZ TABELA F × KOEF.	OD IZ MINULEGA DELA IZ TABELA F × KOEF.
9411	3855	1779

sredstva akumulacije

sredstva skupne porabe

osebni dohodki

Iz sredstev akumulacije razporedimo najprej zakonska sredstva v obliki posojila kot pomoč manj razvitim.

Sredstva za osebne dohodke iz živega in minulega dela razporejamo še na del za skupno porabo in osebne dohodke delavcev. Sredstva sklada skupne porabe oblikujemo z odstotkom, določenim s planom in upoštevajoč medsebojno solidarnost TOZD. Iz teh sredstev črpajo TOZD enako na zaposlenega, prispevajo pa po svoji gospodarski moči. Razlika med sredstvi za OD in sredstvi sklada skupne porabe so sredstva namenjena za OD delavcev.

Leto 1978 je bilo za DO Novoles v celoti uspešno, čeprav smo se srečevali s celo vrsto predvsem notranjih težav. V tem letu smo sprejeli večino samoupravnih splošnih aktov, ki urejajo življenje in delo v temeljnih organizacijah in DO. Pri uvajanju novih družbeno-ekonomskih odnosov, ki smo se ga lotili z vso resnostjo, smo lahko ugotovili, da organizacijsko še vedno nismo sposobni gospodariti in poslovati v celoti tako, kot je to določeno z ustavo in zakonom o združenem delu. Pri tem smo nešteto-krat naleteli na človeške ovire, ki izpričujejo pogostokrat še vedno ne dovolj razvito zavzetost in zavest. Zatorej je uresničitev sprejetih vodil pri gospodarjenju in poslovanju še vedno naša dolgoročna naloga. Ugodna ocena gospodarjenja v preteklem letu ne zmanjšuje potrebe, da ponovno preverimo naše razvojne zamisli in oblikujemo programske usmeritve, ki se bodo vključevale v potrebe prihodnosti. Na tem že delamo tako na področju povišanja kot tudi drugih proizvodnih programov.

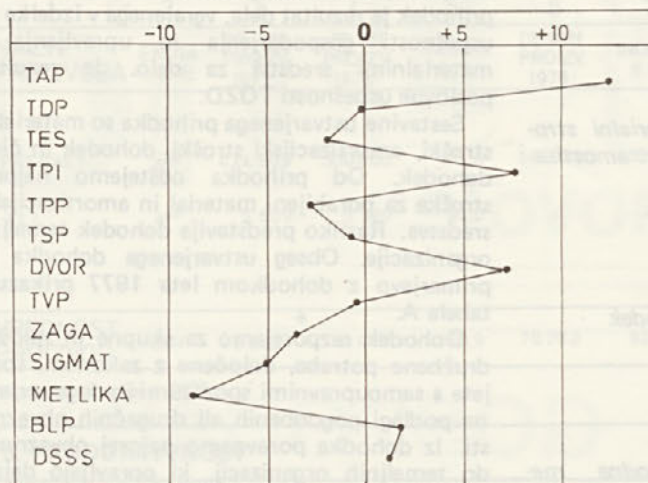
Plan proizvodnje DO Novoles je bil leta 1978 za 11,4 % večji kot dosežena proizvodnja v letu 1977. Izpolnili smo ga 95,7 odstotno. Izpolnjevanje plana proizvodnje je teklo povezano z uspešnostjo prodaje. TOZD BLP se je v preteklem letu srečeval z zelo različnimi tržnimi razmerami. Izvoz gugal-

nikov ni potekal gladko, saj je konkurenca tovrstnih proizvodov z dežel Daljnega vzhoda zelo močna. Take tržne razmere so vplivale predvsem na poslovanje TOZD TDP in TOZD TPP. Na domačem trgu je bilo povpraševanje po novih proizvodih ugodnejše, imeli pa smo težave s potrošniškimi posojili, ki nam jih ni uspelo zagotoviti v takem obsegu, kot so to zahtevale trgovske organizacije. Močno povpraševanje je bilo tudi po izdelkih iz akrila, v drugem polletju pa tudi po sanitarni opremi iz TOZD TKO. Tudi proizvodnja TOZD TVP je bila razprodana. Povpraševanje po izdelkih TOZD TPI je zahtevalo delo v treh in pol izmenah.

Za razliko od prodaje na tujem trgu je bila torej prodaja na domačem trgu dobra. To narekuje tudi dolgoročno slabšo izvozno usmerjenost. Ta je zagotovo pogojena s pomanjkanjem ekonomsko uspešnih programov, nazadovoljivo organiziranostjo prodajne mreže v tujini in neusklajenostjo paritete dinarja.

Na gospodarski uspeh naših temeljnih organizacij vplivajo poleg proizvodnje in uspešne prodaje prav gotovo tudi izkoriščanje delovnega časa, gospodarjenje z materiali in produktivnost, ki jo izražamo z ustvarjeno letno vrednostjo proizvodnje na zaposlenega. Podatki iz spodnje tabele kažejo, da bomo morali v prihodnje še mnogo

TABELA RAZPONOV VREDNOSTI ENOT DELA
% odstopanja od povprečja

Razlike med temeljnimi organizacijami ne izvirajo samo iz gospodarjenja posamezne TOZD, temveč v precejšnji meri izražajo zakonitost blagovne proizvodnje in so posledica tehnološke opremljenosti dela. Za razliko od TOZD, ki uporabljajo starejšo tehnologijo, ustvarjajo TOZD z novejšo tehnologijo višje stopnje relativnega dohodka. Ne glede na te izredne razlike v stopnjah relativnega dohodka pa se je sistem razporejanja čistega dohodka (opisan v samoupravnem sporazumu o delitvi dohodka in skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka) v celoti potrdil, saj je korigiral vplive trga, ki ne izvirajo iz dela, v razumne meje. To potrjuje izpričuje gornja tabela.

bolj kot do sedaj paziti pri gospodarjenju z materialom in izrabi delovnega časa.

Kljub temu, da smo imeli večje stroške od planiranih, smo ustvarili dohodek, ki nam v okviru Novolesa zagotavlja normalno reprodukcijsko sposobnost ter pokrivanje osebnih in splošnih družbenih potreb. Seveda pa je slika po TOZD različna. Tako lahko ugotovi-

mo, da smo ustvarili tudi sredstva za osebne dohodke iz minulega dela kot rezultat uspešnega gospodarjenja z naložbami iz preteklih let. Do teh sredstev imamo pravico vsi delavci, ki smo sodelovali pri ustvarjanju sredstev za naložbe, razdelili pa jih bomo skladno s samoupravnim sporazumom po sprejemu zaključnega računa, ko bodo znani vsi podatki.

KAZALCI GOSPODARJENJA		PRIMERJAMO	NOV.	TAP	TDP	TES	TPI	TPP	TSP	TGD	TVP	ZAGA	SIG.
IZPOLNJ. PLANA PROIZVODNJE v %		dej.78 : plan.78	95,7	113,2	86,3	116,7	92,4	92,1	89,0	93,5	104,2	90,6	124,1
PRODAJA V LETU 1978 /v 000 din /	SKUPNO		810756	87350	129225	42929	71048	72181	128895	32886	100204	112034	31004
	DOMAČI TRG	dej. 78	580438	86998	11367	42929	71048	28127	127173	596	67026	111170	34004
	TUJI TRG		230318	352	117858	/	/	44054	1722	32290	33178	864	/
IZPOLNJ. PLANA PRODAJE (v %)		dej.78 : plan.78	97,4	112,4	89,3	115,3	95,8	93,5	90,8	96,4	107,0	91,9	113,3
GOSPODAR. Z MATERIALOM (v %)		plan.78 : dej.78	-0,9	0,5	5,1	-7,8	+0,5	-0,3	-0,9	+1,2	+2,2	+1,4	-1,1
IZKORIŠČANJE ČASA (v %)		dej.78 : dej.77	-2,1	-2,5	-2,2	-1,8	+0,4	-4,7	-2,1	+4,6	-2,7	+2,2	-2,3
PRODUKTIVNOST (v %)		dej.78 : dej.77	+1,1	+1,6	-7,5	+10,2	+10,2	-14,9	+1,4	-0,5	+17,1	-14,6	+1,3
		dej.78	883384	94347	141438	44494	73693	76480	131166	36461	111705	136370	37230
CELOTNI PRIHODEK		dej.77	767442	67271	131199	36054	67509	69120	106603	29221	86676	153549	80240
		%	115,1	140,2	107,8	123,4	109,2	110,6	123,0	124,8	128,9	88,8	183,9
		dej.78	303798	31007	49800	18187	21721	30198	52218	12445	40506	31983	15733
DOHODEK		dej.77	259367	18592	47954	16294	20100	25573	42593	9045	34428	36686	8102
		%	117,1	199	104	112	108	118	123	138	118	87	194
		dej.78	231029	23472	39252	13546	15588	23798	39024	10060	31837	21904	12548
ČISTI DOHODEK		dej.77	188163	12218	35344	12103	13274	19110	31196	7498	26516	24340	6564
		%	122,8	192,1	111,1	111,9	117,4	124,5	125,1	134,2	120,1	90,0	191,2
STOPNJA RELAT. DOHODKA		1978	/	183,7	137,1	/	198,5	132,6	122,3	155,9	117,0	124,5	141,5
SREDSTVA REZERV (v 000 din)		1978	8913	2548	1245	/	543	755	1305	311	1013	800	393
AKUMULACIJA (v 000 din)		1978	32247	6192	4837	142	3856	2653	4599	1341	1856	5102	4669
MINULO DELO (v 000 din)		1978	5254	1548	835	/	1779	287	/	323	186	/	296
SKUPNA PORABA (v 000 din)		1978	25729	2212	5352	751	1769	2610	3869	1321	4674	1623	1548
OSEBNI DOHODKI (v 000 din)		1978	158886	10972	26983	12653	7641	17493	29251	6764	24108	14379	8642